

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/337/2021
Identifikačné číslo spisu:	5117215038
Dátum vydania rozhodnutia:	02.08.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5117215038.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov: 1/ C.. W. J., narodenej XX. L. XXXX, T., V. S.. XXX/X, 2/ D. O., narodenej XX. S. XXXX, T., V. S. XXX/X, 3/ I.. D. J., narodeného X. I. XXXX, P. Y., B. V. XXX/X, všetci zastúpení advokátskou kanceláriou UHRINČAŤ - VAJDA s.r.o., Bratislava, Rybné námestie č. 1, IČO: 51 308 185, proti žalovaným: 1/ W. I. C. narodenému XX. I. XXXX, X., M. XXXX/X, zastúpenému advokátom JUDr. Ivanom Glovniakom, Žilina, D. Dlabača č. 2748/28, 2/ S. Y. narodenej XX. M. XXXX, C. K. XX, zastúpenej advokátkou JUDr. Ivetou Ďurčatovou, Martin, Kollárova č. 35, o vydanie vecí, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 8C/31/2017, o dovolaní žalovanej 2/ proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 28. mája 2021 sp. zn. 8Co/67/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovia 1/ až 3/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 27. novembra 2020, č. k. 8C/31/2017-486 rozhodol, že žalovaná v rade 2/ má voči žalovanému v rade 1/ nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Zároveň rozhodol, že žalovaná v rade 2/ nemá voči žalobcom v rade 1/ až 3/ nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

1.1. Prvoinštančný súd rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobcovia 1/ - 3/ sa žalobou doručenou súdu dňa 02.05.2017 v znení pripustenej zmeny žaloby na základe uznesenia č. k. 8C/31/2017-108 zo dňa 25.07.2018 domáhali uloženia povinnosti žalovanému 1/ vydať žalobcom spoločne a nerozdielne umelecké dielo autorky E. X., označené ako "S.", technika olej na plátne, v rozmeroch 53 cm x 73 cm, do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku; alebo eventuálne uloženia povinnosti žalovaným 1/ a

2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni 1/ sumu 11 000 eur, žalobkyni 2/ sumu 5 500 eur a žalobcovi 3/ sumu 5 500 eur, do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku; ako aj nahradenia trov konania žalobcov 1/ až 3/. Uznesením č. k. 8C/31/2017-361 zo dňa 20.05.2019 súd prvej inštancie vo výroku I. zastavil konanie voči žalovanej 2/ a vo výroku II. rozhodol, že o nároku na náhradu trov konania spojených s rozhodnutím súdu o zastavení konania voči žalovanej 2/ súd rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej. Proti predmetnému uzneseniu podala žalovaná 2/ dňa 05.06.2019 odvolanie v časti výroku II. napadnutého uznesenia. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, uznesením č. k. 6Co/209/2019-431 zo dňa 17.09.2020 uznesenie okresného súdu vo výroku II. zrušil a vec v tejto časti vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a vo zvyšnej časti ponechal uznesenie okresného súdu nedotknuté. Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 23.10.2020.

1.2. Následne okresný súd pri svojom rozhodovaní citoval ust. § 262 ods. 1, 2, § 396 ods. 1 a 3, § 255 ods. 1, 2 a § 256 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“. O nároku žalovanej 2/ rozhodol v zmysle § 262 ods. 1 a § 396 ods. 3 CSP tak, že žalovaná 2/ má voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 % a súčasne žalovaná 2/ nemá voči žalobcom 1/ - 3/ nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Odvolávajúc sa na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 49/2018-16 zo dňa 18.01.2018 ust. § 256 ods. 1 CSP sleduje v prvom rade spravodlivé usporiadanie vecí a preto je nevyhnutné pri jeho výklade uprednostniť výklad umožňujúci presadenie cieľa zákonodarcu. Pri výklade pojmu protistrana použitého v § 256 ods. 1 CSP nemusí byť, vzhľadom na konkrétne okolnosti sporu, v rozpore s jeho účelom a zmyslom vylúčené, pre účely tohto ustanovenia, za protistranu vo vzťahu k žalovanej 2/ považovať aj žalovaného 1/, a to hlavne v situácii, ak na strane žalovaných ide o samostatné procesné spoločenstvo. V sporoch, v ktorých vystupuje na jednej sporovej strane viacero subjektov, je potrebné pri rozhodovaní o náhrade ich trov konania posudzovať veci z hľadiska všetkých týchto subjektov v záujme dosiahnutia spravodlivého rozhodnutia o práve a povinnosti náhrady trov konania každého z nich. V prejednávanej veci súd dospel k záveru, že práve v dôsledku správania žalovaného 1/, ktorý nerešpektoval vykonateľné uznesenie Okresného súdu Žilina o nariadení neodkladného opatrenia č. k. 17C/20/2017-37 zo dňa 04.04.2017, došlo zo strany žalobcov 1/ až 3/ k nevyhnutnému rozšíreniu žaloby o eventúálny petit a k rozšíreniu okruhu subjektov na strane žalovaných o žalovanú 2/. Preto zavinenie na zastavení konania voči žalovanej 2/ možno v súlade s § 256 ods. 1 CSP pričítať iba žalovanému 1/ v dôsledku až následného splnenia povinnosti žalovaným 1/ uloženej predmetným uznesením súdu prvej inštancie o neodkladnom opatrení (na ktoré nadviazovalo späťvzatie žaloby žalobcami 1/ až 3/ voči žalovanej 2/ a zastavenie konania voči žalovanej 2/, ktoré žalobcovia 1/ až 3/ nezavinili). V odvolacom konaní bola žalovaná 2/ podľa § 255 ods. 1 CSP v plnom rozsahu úspešná, keďže odvolací súd zrušil napadnutý výrok uznesenia súdu prvej inštancie o trovách konania. Z hľadiska celkového úspechu žalovanej 2/ vo vzťahu k odvolaním napadnutému výroku uznesenia súdu prvej inštancie o trovách konania, preto súd prvej inštancie rozhodol o nároku žalovanej 2/ na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania tak, ako uviedol vo výroku tohto uznesenia.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalovaného 1/, uznesením z 28. mája 2021 sp. zn. 8Co/67/2021 uznesenie okresného súdu vo výroku, ktorým žalovaná v rade 2/ má voči žalovanému v rade 1/ nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 % zrušil. Vo výroku, ktorým žalovaná v rade 2/ nemá voči žalobcom v rade 1/ až 3/ nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania, zostalo uznesenie okresného súdu nedotknuté.

2.1. Odvolací súd poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžo/225/2010 z 25.10.2010 a sp. zn. 7Mcdo/4/2010 z 14.09.2011. Odvolací súd oboznámiač s obsahom spisu ako i odvolaním žalovaného 1/ uviedol, že pokiaľ ide o žalobný petit tento môže obsahovať i niekoľko návrhov, ako má súd o veci rozhodnúť. Žalobca môže požadovať, aby bolo rozhodnuté o viacerých nárokoch (ide o tzv. objektívnu kumuláciu), poprípade môže niektoré svoje nároky uplatniť formou tzv. eventúálneho petitu. O eventúálnom petite hovoríme v prípadoch, keď žalobca žiada zaviazať žalovaného na jeden druh plnenia, a len v prípade, ak objektívne nebude možné vyhovieť primárnemu petitu, žiada ho zaviazať in eventum na iné plnenie. V danej veci vo vzťahu k žalovanej 2/ nešlo o eventúálny petit, pretože od nej nebolo žiadané vydanie veci eventúálne zaplatenie peňažnej sumy, ale len zaplatenie peňažného plnenia. Čo sa týka vyhodnotenia procesného zavinenia na zastavení konania pre späťvzatie žaloby vo vzťahu k žalovanej 2/ k tomuto mohlo dôjsť len medzi žalobcami 1/ - 3/ a žalovanou 2/. Na uvedené poukázal

odvolací súd už v zrušujúcom uznesení č. k. 6Co/209/2019-431 zo dňa 17.09.2020, keď uviedol: „na základe vyššie uvádzanej skutkovej a právnej argumentácie odvolacieho súdu, bude úlohou súdu prvej inštancie opätovne vyhodnotiť procesné zavinenie na zastavení konania, t.j. ktorá procesná strana, či žalobcovia alebo žalovaná 2/, zaviniť zastavenie konania bez ohľadu na ďalšie dokazovanie a prípadné meritórne rozhodnutie vo veci“. Dôvodom pre zastavenie konania bolo späťvzatie žaloby vo vzťahu k žalovanej 2/. Späťvzatie nebolo odôvodnené neskorším správaním žalovanej 2/ voči ktorej sa žalobcovia 1/ - 3/ domáhali zaplataenia spoločne a nerozdielne so žalovaným 1/ sumy a to žalobkyňa 1/ - 11 000 eur, žalobkyňa 2/ - 5 500 eur a žalobca 3/ - 5 500 eur. Žalovaná 2/ ich žalobnej požiadavke zaplatením požadovaných súm nevyhovela. Plnenia sa tak žalobcovia 1/ - 3/ voči žalovanej 2/ nedomohli. Títo preto zaviniť zastavenie konania a žalovaná 2/ by mala voči nim nárok na náhradu trov konania. Vzhľadom na vyššie uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že v danej veci, netýkajúcej sa rozhodnutia vo veci samej, neexistovali dôvody na vydanie rozhodnutia, ktorým súd rozhodol, že žalovaná 2/ má voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolanie žalovaného 1/ preto vyhodnotil ako opodstatnené a napadnuté uznesenie ohľadom uvedeného výroku zrušil v zmysle § 389 ods. 1 písm. d) CSP pretože nemal byť vôbec vydaný. Uznesenie tak bolo ohľadom napadnutého výroku vydané ako dôsledok nesprávneho právneho posúdenia okresným súdom. Vo výroku, ktorým súd rozhodol, že žalovaná 2/ nemá voči žalobcom 1/ až 3/ nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania a odvolacieho konania zostáva uznesenie okresného súdu nedotknuté nakoľko nebolo žalovanou 2/ ako neúspešnou stranou sporu napadnuté odvolaním.

2.2. O nároku na náhradu trov konania uplatnených žalovaným 1/ v tomto konaní rozhodne okresný súd v rozhodnutí, ktorým bude konanie o žalobe žalobcov 1/ - 3/ skončené.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná 2/ (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

3.1. Dovolateľka je toho názoru, že postupom a konaním odvolacieho súdu došlo k odopretiu práva žalovanej 2/ na spravodlivé súdne konanie, pretože výsledkom odvolacieho konania bolo, že v konečnom dôsledku žalovaná 2/ nemá nárok na náhradu trov konania, a to aj napriek skutočnosti, že bola úspešnou účastníčkou konania. Odvolací súd opomenul zobrať zreteľ na skutočnosť, že pri rozhodovaní o trovách konania je právne významné to, ktorá zo strán sporu zaviniť zastavenie konania, čiže dôvod, pre ktorý vzal žalobca žalobu späť. V danom prípade odvolací súd nepostupoval v súlade so zákonom, pretože neskúmal z akého dôvodu žalovaná 2/ vstúpila do konania na procesnej strane žalovanej, a z akého dôvodu žalobcovia 1/ - 3/ vzali žalobu voči žalovanej 2/ späť. Žalovaná 2/ do konania vstúpila na návrh žalobcov 1/ - 3/ z dôvodu, že k zloženiu obrazu do úschovy v priebehu konania nedošlo. V dôsledku skutočnosti, že predmet sporu - obraz bol priamo žalovaným 1/ vydaný do súdnej úschovy, žalobcovia 1/ - 3/ žalobu voči žalovanej 2/ vzali späť. V prípade, ak by žalovaný 1/ predmet sporu obraz do úschovy neodovzdal, konanie by bolo naďalej vedené aj proti žalovanej 2/. Z uvedeného vyplýva, že ak by k vydaniu predmetného obrazu došlo pred pripustením zmeny žaloby, tak by žalovanej 2/ nevznikli trovy konania spočívajúce v trovách právneho zastúpenia, ktoré vynaložila na účinnú ochranu jej práv. Žalobcovia 1/ - 3/ a žalovaný 1/ si museli byť vedomí následkov, ktoré vyvolá zloženie predmetu sporu do úschovy vo vzťahu k žalovanej 2/. Odvolací súd neposudzoval otázku kto zaviniť späťvzatie žaloby voči žalovanej a kto je zodpovedný za vznik trov konania, ktoré vznikli žalovanej 2/. Žalovaná 2/ má za to, že ak sa súd prvej inštancie aj neriadil právnym názorom odvolacieho súdu, žiadnym spôsobom to nemôže byť vyhodnotené v neprospech nároku žalovanej 2/ pri rozhodovaní o jej nároku na náhradu trov konania. Podľa presvedčenia žalovanej by odvolanie odporovalo resp. by obchádzalo zákon z dôvodu, že žalovaná 2/ by sa domáhala náhrady trov konania nielen od žalovaného 1/ ale aj od žalobcov 1/ - 3/.

3.2. Dovolanie v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP odôvodňuje otázkou: „či je v súlade s ustanoveniami Civilného sporového konania o trovách konaniach, aby súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania prvým výrokom rozhodol, že úspešný účastník (v tomto spore žalovaná 2/) má nárok voči inému účastníkovi v celom rozsahu (v tomto spore žalovaný 1/) a v poradí druhým výrokom rozhodol, že tento úspešný účastník, ktorému bola priznaná celá náhrada trov konania voči inému účastníkovi, nemá nárok na náhradu trov konania voči ďalším účastníkom konania (v tomto spore žalobcovia). Teda je takýto procesný postup súdu pri rozhodovaní o trovách konania správny? Bol postup odvolacieho v súlade s ustanoveniami Civilného sporového konania správny, keď výrok II.

uznesenia súdu prvej inštancie zo dňa 27.11.2020 ponechal nedotknutý, a to aj napriek tomu, že tento výrok s prihliadnutím na výrok I. (už priznaná náhrada 100 %) nemal byť vydaný?“ Žalovaná 2/ navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zmenil tak, že uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil a priznal žalovanej 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania; alebo aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vrátil vec na nové konanie a rozhodnutie odvolaciemu súdu.

4. Žalobcovia vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedli, že dovolanie žalovanej 2/ je v celom rozsahu neprípustné v zmysle ust. § 421 ods. 2 CSP. Z uvedeného dôvodu preto vôbec nie je potrebné a ani možné sa zaoberať právnym posúdením odvolacieho súdu (resp. súdu prvej inštancie), ako ani právnymi otázkami, ktoré žalovaná 2/ nastolila v závere svojho dovolania. Taktiež žalobcovia majú za to, že uznesenie súdu prvej inštancie vzhľadom na žalovanou 2/ uplatnený nárok na náhradu trov konania jednoznačne vyznelo v neprospech žalovanej 2/, a preto žalovaná 2/ bola oprávnená podať odvolanie voči Uzneseniu súdu prvej inštancie. Žalovaná 2/ tak svojou procesnou pasivitou sama zapríčinila, že jej dovolanie proti napadnutému uzneseniu nie je prípustné. Žalobcovia ďalej uviedli, že žalovaný 1/ nerešpektoval vykonateľné rozhodnutie tunajšieho súdu - uznesenie zo dňa 4.4.2017 č. k. 17C/20/2017 - 37, a predmetné dielo nezložil do úschovy tunajšieho súdu v čase rozšírenia žaloby. Z danej procesnej situácie je zrejmé, že žalobcovia by nemali iný nárok, než nárok na náhradu škody, ktorý podľa § 106 OZ podliehal premĺčaniu. Nebolo preto možné s rozšírením žaloby voči žalovanej 2/ čakať, nakoľko nárok na náhradu škody voči nej by sa premĺčal. Na druhú stranu nebolo ani možné žalovanú 2/ neoznačiť za toho, kto žalobcom škodu spôsobil, vzhľadom na skutkové okolnosti daného prípadu a s poukazom na ust. 438 OZ. Žaloba teda bola rozšírená tak, že žalobcovia sa domáhali vydania veci alebo eventuálne náhrady škody. Vzhľadom na skutkovú situáciu, ktorá bola v konaní medzi stranami v čase rozšírenia žaloby voči žalovanej 2/ možno bez pochybností konštatovať, že žaloba bola voči žalovanej 2/ rozšírená dôvodne a z pochopiteľných dôvodov, pretože žalobcovia nemali akúkoľvek vedomosť, kde sa predmetný obraz nachádza a či teda nebude ich nárok možné uspokojiť iba vo forme náhrady škody. Dôvod späťvzatia spočíva v tom, že žalovaný 1/ si splnil povinnosť, ktorú mal splniť už dávno, ak by si počínal tak, ako mu to ukladalo vykonateľné rozhodnutie súdu. Inak povedané, ak by žalovaný 1/ splnil rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení v lehote, ktorú mu súd uložil a predmetný obraz nezatajoval, tak by nebolo vôbec potrebné žalovať in eventum o náhradu škody a rozširovať žalobu vo vzťahu k žalovanej 2/. V prípade, že by žalobcov zaviazal súd k náhrade trov konania pre žalovanú 2/, žalobcov by potrestal za to, že žalovaný 1/ odstránil nezákonný stav a splnil s odstupom času vykonateľné neodkladné opatrenie, v dôsledku čoho sa žalobcovia domohli nimi želaného skutkového stavu, aby bol predmetný obraz zabezpečený v úschove súdu. Súd by tak žalobcom v rozpore s elementárnou spravodlivosťou pripočítal za vinu to, že si v konaní počínali v súlade s jeho účelom (domôcť sa svojho porušeného práva) a následne, že žalovaný 1/ si splnil svoju zákonnú povinnosť a odstránil protiprávny stav, kedy držal predmetný obraz napriek vykonateľnému neodkladnému opatreniu. Žalobcovia navrhujú, aby dovolací súd dovolanie žalovanej 2/ rade odmietol a priznal žalobcom plnú náhradu trov dovolacieho konania.

5. Dovolateľka vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcov uviedla, že dovolanie len proti trovám konania nie je vylúčené ustanoveniami CSP. Dovolanie bolo odôvodnené tým, že odvolací súd sa neriadil a nevychádzal z príslušných ustanovení CSP v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva žalovanej 2/ na spravodlivé súdne konanie. Dovolanie sa týka aplikácie procesných ustanovení CSP, nie predmetu sporu. Žalovaná 2/ poukazuje, že odvolanie žalovaného 1/ proti uzneseniu súdu prvej inštancie jej bolo súdom dňa 08.02.2021 doručené len na vedomie bez toho, aby ju súd vyzval na vyjadrenie k nemu.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania a bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon

prípúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

10. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

11. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vétrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

12. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premisí dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

13. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESĽP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

14. V konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

15. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka namietala nedostatočnosť dôvodov odvolacieho rozhodnutia, pričom najmä poukazovala na to, že v konečnom dôsledku žalovaná 2/ má mať nárok na náhradu trov konania, nakoľko bola úspešnou účastníčkou konania.

16. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu má podľa názoru odvolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne popísal obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlil, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdil, zároveň citoval ustanovenia, ktoré aplikoval, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Odvolací súd náležite zdôvodnil, že čo sa týka vyhodnotenia procesného zavinenia na zastavení konania pre späťvzatie žaloby vo vzťahu k žalovanej 2/, k tomuto mohlo dôjsť len medzi žalobcami 1/ - 3/ a žalovanou 2/.

16.1. Odvolací súd riadnym spôsobom vyhodnotil, že neexistovali dôvody na vydanie rozhodnutia, ktorým súd rozhodol, že žalovaná 2/ má voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Odvolanie žalovaného 1/ preto vyhodnotil ako opodstatnené a napadnuté uznesenie ohľadom uvedeného výroku zrušil v zmysle § 389 ods. 1 písm. d) CSP, pretože nemal byť vôbec vydaný.

16.2. Dôvodom pre zastavenie konania bolo späťvzatie žaloby zo strany žalobcov 1/ až 3/ vo vzťahu k žalovanej 2/. Späťvzatie nebolo odôvodnené neskorším správaním žalovanej 2/, voči ktorej sa žalobcovia 1/ - 3/ domáhali zaplataenia spoločne a nerozdielne so žalovaným 1/ sumy a to žalobkyňa 1/ - 11 000 eur, žalobkyňa 2/ - 5 500 eur a žalobca 3/ - 5 500 eur. Žalovaná 2/ ich žalobnej požiadavke zaplatením požadovaných súm nevyhovela. Plnenia sa tak žalobcovia 1/ - 3/ voči žalovanej 2/ nedomohli. Títo preto zavinili zastavenie konania a žalovaná 2/ by mala voči nim nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd správne poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu z 14.09.2011 sp. zn. 7Mcdo/4/2010, podľa ktorého, ak nie je preukázané, že späťvzatie bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej

požiadavke (petitu); v takomto prípade nesie zodpovednosť za zastavenie konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzati návrhu.

16.3. Odvolací súd preto riadnym spôsobom odôvodnil, že žalovaná 2/ nemá voči žalovanému 1/ nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania a preto rozhodnutie súdu prvej inštancie v tomto napadnutom výroku v zmysle § 389 ods. 1 písm. d) CSP zrušil.

16.4. V reakcii na dovolacie argumenty žalovanej 2/ dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalovaná 2/ preto neopodstatnene namietala, že jej odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

17. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalovaná 2/ sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožnila, a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

18. Z obsahu dovolania žalovanej 2/ taktiež vyplýva, že jej námietky, ktorými odôvodňovala porušenie práva na spravodlivý proces, smerovali aj voči právnemu posúdeniu veci odvolacieho súdu, ktoré považovala za nesprávne. Najvyšší súd konštantne judikoval, že právnym posúdením veci nedochádza k znemožneniu realizácie procesných oprávnení účastníkov (viď rozhodnutia najvyššieho súdu R 54/2012 a sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010 a 8ECdo/170/2014). Uvedené chápanie dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci na možnosť účastníka uskutočňovať jemu patriace oprávnenia potvrdzuje právna veta rozhodnutia najvyššieho súdu R 9/2017, a taktiež i závery rozhodnutia veľkého senátu 1VCdo/2/2017. Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmatocnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

19. Na základe vyššie uvedeného možno uzavrieť, že odvolací súd v konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by bol v rozpore s kogentnými procesnými ustanoveniami, a ktorým by došlo k porušeniu práva otca na spravodlivý proces. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľka nedôvodne namietala existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto jej dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP v tejto časti ako neprípustné odmietol.

20. Dovolateľka vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania aj z § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Podľa § 421 ods. 2 CSP ale dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP.

21. Napadnutým uznesením odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania (§ 357 písm. m) CSP).

22. Rozhodnutie o trovách konania má v zmysle § 234 ods. 1 CSP vždy povahu uznesenia a túto povahu nestráca ani v prípadoch, keď je výrok o trovách konania obsiahnutý v rozsudku. Pretože v

ustanovení § 357 písm. m) CSP je uvedené uznesenie o nároku na náhradu trov konania, je prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 2 CSP vylúčená proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie o trovách konania.

23. Dovolanie žalovanej 2/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, a preto ho bolo potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c) CSP. Dovolací súd pripomína, že aj Ústavný súd Slovenskej republiky zastáva názor, že podľa Civilného sporového poriadku nie je prípustné dovolanie proti uzneseniu o trovách konania (porovnaj bod 27. jeho uznesenia z 8. februára 2017 sp. zn. I. ÚS 56/2017).

24. Na základe uvedených skutočností dovolací súd dovolanie ako neprípustné odmietol podľa ustanovení § 447 písm. c) a f) CSP.

25. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.